Ενημερωτικό 5/2026
QR code

Χρειάζομαι QR code;

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2025/40 για τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασίας (PPWR - Packaging and Packaging Waste Regulation) εισάγει για πρώτη φορά εκτεταμένη χρήση κωδικών QR και άλλων "*τυποποιημένων, ανοικτών, ψηφιακών φορέων δεδομένων*" (*standardised, open, digital data carriers*).

Σε ορισμένες περιπτώσεις ο κωδικός QR είναι υποχρεωτικός, σε άλλες προαιρετικός και σε άλλες αποτελεί εναλλακτικό τρόπο παροχής πληροφοριών.

1. Οι βασικές περιπτώσεις χρήσης QR code

Λόγος χρήσης	QR / ψηφιακός φορέας	Τι πρέπει να περιέχει	Άρθρο
Οδηγίες προς τους πολίτες για σωστή διαλογή της συσκευασίας	**Προαιρετικό QR**, επιπλέον της υποχρεωτικής εναρμονισμένης ετικέτας	Πού πρέπει να απορρίπτεται κάθε χωριστό στοιχείο της συσκευασίας	12(1)
Επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες	**Υποχρεωτικό QR**, εκτός από ανοικτά συστήματα χωρίς διαχειριστή πχ. Pallets	Σύστημα επαναχρησιμοποίησης, σημεία συλλογής, ιχνηλάτηση, υπολογισμός διαδρομών/κύκλων χρήσης	12(2)-(3)
Ανακυκλωμένο περιεχόμενο	**Προαιρετικό QR**, αλλά εάν χρησιμοποιηθεί υπόκειται στις εναρμονισμένες προδιαγραφές	Πληροφορίες σχετικές με το ποσοστό ανακυκλωμένου περιεχομένου	12(4)
Ουσίες που προκαλούν ανησυχία (SoC - Substances Of Concern)	**Υποχρεωτική ψηφιακή σήμανση**, μόλις εκδοθεί η μεθοδολογία της Επιτροπής	Τουλάχιστον ουσία και συγκέντρωση ανά υλικό	12(1), 12(7)
Συμμετοχή σε σύστημα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού (EPR - Extended Producer Responsibility)	**Προαιρετική** ένδειξη· αν χρησιμοποιηθεί, **μόνο ψηφιακά** (QR ή άλλη ψηφιακή σήμανση)	Σύμβολο που δείχνει συμμόρφωση του παραγωγού με EPR	12(9)
Στοιχεία κατασκευαστή	**Επιτρέπεται** QR ή άλλος φορέας δεδομένων αντί για αναγραφή στη συσκευασία	Επωνυμία /σήμα, ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας	15(6)
Στοιχεία εισαγωγέα	Ψηφιακός φορέας μόνο όταν η αναγραφή στη συσκευασία είναι αδύνατη	Επωνυμία /σήμα, ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση	18(3)
Έλεγχος από διανομείς	Δεν απαιτείται δικό τους QR· ελέγχουν ότι υπάρχει η σωστή σήμανση και ότι ο παραγωγός είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο	Σήμανση του άρθρου 12, στοιχεία κατασκευαστή /εισαγωγέα και εγγραφή παραγωγού στο μητρώο του άρθρου 44	19(2)

Χρονοδιάγραμμα

Υποχρέωση	Από πότε	Σημείωση	Άρθρο
Προαιρετική ένδειξη EPR, μόνο ψηφιακά	'"Εως τις 12.2.2027"	Η διατύπωση («Έως» / «By») είναι ασαφής τόσο στο ελληνικό όσο και στο αγγλικό κείμενο του Κανονισμού	12(9)
Εναρμονισμένη ετικέτα διαλογής	12.8.2028 ή 24 μήνες μετά τις εκτελεστικές πράξεις	Όποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη	12(1)
Ετικέτα ανακυκλωμένου περιεχομένου, αν χρησιμοποιείται	12.8.2028 ή 24 μήνες μετά την εκτελεστική πράξη	Όποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη	12(4)
Ετικέτα και QR επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών	12.2.2029 ή 30 μήνες μετά την εκτελεστική πράξη	Όποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη	12(2)
Ψηφιακή σήμανση ουσιών που προκαλούν ανησυχία	Μετά τη μεθοδολογία που εκδίδεται έως 1.1.2030	Η ακριβής ημερομηνία εφαρμογής θα προκύψει από την εκτελεστική πράξη	12(1), 12(7)
Διάθεση αποθεμάτων που κατασκευάστηκαν/εισήχθησαν πριν από τις προθεσμίες	Έως 3 χρόνια από την εφαρμογή κάθε απαίτησης	Μεταβατική περίοδος	12(12)

Οι εκτελεστικές πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα 12(6) και 12(7) έπρεπε να έχουν εκδοθεί έως τις 12 Αυγούστου 2026, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι οι σχετικές προθεσμίες του 2028 και του 2029 ενδέχεται να μετατεθούν.

2. QR Code για οδηγίες σωστής διαλογής

Από 12 Αυγούστου 2028 (ή 24 μήνες μετά την έναρξη ισχύος των σχετικών εκτελεστικών πράξεων, όποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη), οι συσκευασίες θα πρέπει να φέρουν την εναρμονισμένη ευρωπαϊκή ετικέτα που πληροφορεί τον καταναλωτή για τη σύνθεση των υλικών για να διευκολύνει τη διαλογή στην πηγή.

Η υποχρέωση αυτή **δεν εφαρμόζεται** σε συσκευασίες μεταφοράς (εκτός από τις συσκευασίες ηλεκτρονικού εμπορίου) ούτε σε συσκευασίες που υπάγονται σε σύστημα εγγυοδοσίας (DRS - Deposit Return System).

Επίσης, το άρθρο 12(11) εξαιρεί, υπό όρους, τις συσκευασίες φαρμάκων και ιατροτεχνολογικών προϊόντων όταν δεν υπάρχει χώρος ή όταν κινδυνεύει η ασφαλής χρήση τους.

Ο οικονομικός φορέας μπορεί επιπλέον να τοποθετεί κωδικό QR (ή άλλο τυποποιημένο, ανοικτό ψηφιακό φορέα δεδομένων), ο οποίος θα εξηγεί στους καταναλωτές πού πηγαίνει η κάθε συσκευασία.

Για παράδειγμα, στην Κύπρο:

Γυάλινο μπουκάλι → κάδος γυαλιού

Πλαστικό μπουκάλι → κάδος PMD (πλαστικά, μέταλλα, χαρτόκουτα ποτών)

Χάρτινο περίβλημα → κάδος χαρτιού.

Η πιο πάνω δυνατότητα προβλέπεται στο άρθρο 12(1).

> "*1. Από τις 12 Αυγούστου 2028 ή 24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των εκτελεστικών πράξεων που εκδίδονται δυνάμει των παραγράφων 6 ή 7 του παρόντος άρθρου, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη, συσκευασία που τίθεται σε κυκλοφορία στην αγορά σημαίνεται με εναρμονισμένη ετικέτα που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση των υλικών της προκειμένου να διευκολύνεται η διαλογή από πλευράς καταναλωτών. Η ετικέτα βασίζεται σε εικονογράμματα και γίνεται εύκολα κατανοητή, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρία. Για τις συσκευασίες που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, στις συσκευασίες που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2, η ετικέτα υποδεικνύει ότι το υλικό είναι λιπασματοποιήσιμο, ότι δεν είναι κατάλληλο για κατ' οίκον λιπασματοποίηση και ότι δεν επιτρέπεται η απόρριψη λιπασματοποιήσιμων συσκευασιών στη φύση. Με εξαίρεση τις συσκευασίες ηλεκτρονικού εμπορίου, η υποχρέωση αυτή δεν εφαρμόζεται σε συσκευασίες μεταφοράς ή σε συσκευασίες που υπόκεινται σε πλαίσιο συστήματος παρακράτησης ποσού έναντι επιστροφής.Οι συσκευασίες που τίθενται σε κυκλοφορία στην αγορά και περιέχουν ουσίες που προκαλούν ανησυχία σημαίνονται με τη χρήση τυποποιημένων, ανοικτών τεχνολογιών ψηφιακής σήμανσης σύμφωνα με τη μεθοδολογία που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7. Επιπρόσθετα της εναρμονισμένης ετικέτας που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να τοποθετούν κωδικό QR ή άλλο είδος τυποποιημένου ανοικτού, φορέα ψηφιακών δεδομένων επί της συσκευασίας ο οποίος περιέχει πληροφορίες σχετικά με τον προορισμό κάθε χωριστού συστατικού στοιχείου της συσκευασίας, προκειμένου να διευκολύνεται η διαλογή από πλευράς καταναλωτών"*

Στις 14.10.206, δημοσιεύσαμε τη νέα ψηφιακή ετικέτα QR "DigiDot", που δίνει στους καταναλωτές οδηγίες διαλογής για κάθε στοιχείο της συσκευασίας, σε δωρεάν βασική έκδοση και σε έκδοση ανά προϊόν επί πληρωμή.

3. Επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες

Η πιο σημαντική υποχρέωση για κωδικό QR αφορά τις επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες.

Σύμφωνα με το άρθρο 12(2), οι επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες που τίθενται στην αγορά από τις 12 Φεβρουαρίου 2029 (ή 30 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της σχετικής εκτελεστικής πράξης, όποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη) πρέπει να φέρουν ετικέτα που δηλώνει ότι είναι επαναχρησιμοποιήσιμες.

Πρόσθετες πληροφορίες για το σύστημα επαναχρησιμοποίησης και τα σημεία συλλογής θα πρέπει να παρέχονται μέσω κωδικού QR (ή άλλου τυποποιημένου, ανοικτού ψηφιακού φορέα), ο οποίος επιτρέπει και την ιχνηλάτηση της συσκευασίας και τον υπολογισμό των διαδρομών /κύκλων /αριθμών χρήσης.

> *"2. Επαναχρησιμοποιήσιμη συσκευασία που τίθεται σε κυκλοφορία στην αγορά από τις 12 Φεβρουαρίου 2029 ή 30 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εκτελεστικής πράξης που εκδίδεται δυνάμει της παραγράφου 6, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη, φέρει ετικέτα που πληροφορεί τους χρήστες ότι η συσκευασία είναι επαναχρησιμοποιήσιμη. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της διαθεσιμότητας συστήματος επαναχρησιμοποίησης σε τοπικό, εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο και πληροφορίες για τα σημεία συλλογής, διατίθενται μέσω κωδικού QR ή άλλου είδους τυποποιημένου και ανοικτού φορέα ψηφιακών δεδομένων, ο οποίος διευκολύνει την ιχνηλάτηση της συσκευασίας και τον υπολογισμό των διαδρομών και των κύκλων χρήσης, ή, εάν ο υπολογισμός αυτός δεν είναι εφικτός, μια κατά μέσο όρο εκτίμηση. Επιπλέον, οι επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες προς πώληση προσδιορίζονται με σαφήνεια και διακρίνονται από τις συσκευασίες μίας χρήσης στο σημείο πώλησης."*

Το FAQ της Επιτροπής (Μάρτιος 2026, ενότητα VIII, ερώτηση 1) διευκρινίζει ότι σε κλειστά συστήματα (closed-loop), όπου η συσκευασία επιστρέφει στον ίδιο διαχειριστή, ο κωδικός QR (ή άλλος φορέας δεδομένων) πρέπει να επιτρέπει την ιχνηλάτηση της κάθε μεμονωμένης συσκευασίας και τον υπολογισμό του πόσες φορές επαναχρησιμοποιήθηκε.

Όπου η ατομική ιχνηλάτηση δεν μπορεί να γίνει στην πράξη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέση εκτίμηση. Ποιες περιπτώσεις θεωρούνται "μη εφικτές," θα καθοριστεί στην εκτελεστική πράξη του άρθρου 12(6).

Σημαντική εξαίρεση δίνει το άρθρο 12(3) όπου η απαίτηση για ετικέτα και QR δεν εφαρμόζεται σε ανοικτά συστήματα (open-loop) που δεν διαθέτουν **διαχειριστή συστήματος,** (system operator) σύμφωνα με το Παράρτημα VI.

Η εξαίρεση ισχύει μόνο όταν συντρέχουν και οι δύο προϋποθέσεις:

> **(α)** το σύστημα είναι ανοικτό, δηλαδή η συσκευασία δεν χρειάζεται να επιστρέψει στην ίδια εταιρεία αλλά μπορεί να περάσει από εταιρεία Α μετά στην εταιρεία Β μετά στην εταιρεία Γ, και
> **(β)** δεν υπάρχει διαχειριστής που να οργανώνει τη συλλογή, τον έλεγχο /καθαρισμό και την επαναδιανομή.

Αν υπάρχει διαχειριστής, η ετικέτα και το QR παραμένουν υποχρεωτικά, ακόμη και σε ανοικτό σύστημα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα που δίνει το FAQ της Επιτροπής (ενότητα XIII, ερώτηση 2) είναι η παλέτα Euro Pallet (EPAL). Μια εταιρεία γεμίζει την παλέτα και τη στέλνει σε άλλη επιχείρηση, αλλά ο παραλήπτης δεν έχει υποχρέωση να επιστρέψει ακριβώς την ίδια παλέτα στον αρχικό αποστολέα και μπορεί να τη χρησιμοποιήσει για δική του αποστολή προϊόντων σε τρίτους. Εδώ υπάρχει πρότυπο και αδειοδότηση κατασκευαστών, αλλά όχι διαχειριστής συστήματος. Πιστεύουμε ότι συστήματα κοινής χρήσης παλετών (pooling) με εταιρεία-διαχειριστή δεν καλύπτονται από την εξαίρεση.

Δεύτερο παράδειγμα στο FAQ της Επιτροπής, είναι το γερμανικό επαναχρησιμοποιήσιμο μπουκάλι μπίρας longneck 0,33 λίτρων. Το FAQ σημειώνει ότι υπάρχει πρότυπο φιάλης της Γερμανικής Ένωσης Ζυθοποιών και σύστημα αδειοδότησης των συμμετεχόντων, αλλά όχι διαχειριστής του συστήματος.

4. Ανακυκλωμένο και βιοβασισμένο περιεχόμενο

Ο PPWR δεν υποχρεώνει γενικά μια εταιρεία να αναγράφει πάνω στη συσκευασία το ποσοστό ανακυκλωμένου υλικού της.

Εάν όμως η εταιρεία επιλέξει να το αναγράφει, από την ημερομηνία εφαρμογής του άρθρου 12(4) τόσο η σχετική ετικέτα όσο και, όπου χρησιμοποιείται, ο κωδικός QR /φορέας δεδομένων, θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις ενιαίες ευρωπαϊκές προδιαγραφές και με τη μεθοδολογία του άρθρου 7(8).

Το ίδιο ισχύει για την ετικέτα βιοβασισμένου πλαστικού περιεχομένου (biobased plastic content, άρθρο 12(4).).

Στις 21.10.2026 η Επιτροπή άνοιξε δημόσια διαβούλευση που κλείνει στις 13.1.2027, για τη χρήση πρώτων υλών βιολογικής προέλευσης στις πλαστικές συσκευασίες, στο πλαίσιο της αναθεώρησης του άρθρου 8. Η διαβούλευση αφορά πιθανούς στόχους και κριτήρια βιωσιμότητας, όχι όμως την ετικέτα.

Η χρήση των ετικετών για ανακυκλωμένο και βιοβασισμένο περιεχόμενο είναι εθελοντική (αιτιολογικές αναφορές 67 και 68 του PPWR), αλλά όταν χρησιμοποιούνται πρέπει να ακολουθούν τις εναρμονισμένες προδιαγραφές.

Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τα τμήματα μάρκετινγκ, γιατί στο σύντομο μέλλον μια εταιρεία δεν θα μπορεί να σχεδιάζει τα δικά της σήματα "50% recycled", "eco", "circular" κ.λπ. χωρίς πρώτα να εξετάζει τις σχετικές πρόνοιες του PPWR.

5. Ψηφιακή σήμανση για ουσίες που προκαλούν ανησυχία (SoC)

Ο PPWR προβλέπει ότι οι συσκευασίες που περιέχουν ουσίες που προκαλούν ανησυχία (SoC - Substances Of Concern) θα πρέπει να σημαίνονται μέσω τυποποιημένων, ανοικτών τεχνολογιών ψηφιακής σήμανσης (άρθρο 12(1), δεύτερο εδάφιο).

Το άρθρο 12(7) προβλέπει ότι η Επιτροπή εκδίδει, έως την 1.1.2030, εκτελεστική πράξη για τη μεθοδολογία αναγνώρισης των ουσιών αυτών.

Η ψηφιακή σήμανση θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον την ονομασία της ουσίας και τη συγκέντρωσή της σε κάθε υλικό της μονάδας συσκευασίας.

Σύμφωνα με τα FAQ, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) εκπονεί μελέτη για τον εντοπισμό των ουσιών αυτών.

Σημαντικό:

Ο Κανονισμός μιλά για τεχνολογίες ψηφιακής σήμανσης και όχι αποκλειστικά για κωδικό QR. Γι' αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να περιμένουν τις τελικές προδιαγραφές.

6. Το QR Code και η Διευρυμένη Ευθύνη Παραγωγού - EPR

Το άρθρο 12(9) προβλέπει ότι η συσκευασία που καλύπτεται από σύστημα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού (EPR) μπορεί να προσδιορίζεται με σύμβολο που δηλώνει ότι ο παραγωγός εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του.

Ο προσδιορισμός αυτός όμως γίνεται **μόνο** μέσω συμβόλου σε κωδικό QR ή σε άλλη τυποποιημένη, ανοικτή τεχνολογία ψηφιακής σήμανσης, και όχι με σύμβολο τυπωμένο απευθείας πάνω στη συσκευασία.

Το σύμβολο πρέπει να είναι σαφές και να μη δημιουργεί λανθασμένη εντύπωση ότι η συμμετοχή σε EPR σημαίνει ότι η συσκευασία είναι ανακυκλώσιμη ή επαναχρησιμοποιήσιμη.

> *"9. Έως τις 12 Φεβρουαρίου 2027, συσκευασία που περιλαμβάνεται σε πρόγραμμα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού μπορεί να προσδιορίζεται σε ολόκληρο το έδαφος των κρατών μελών όπου εφαρμόζεται το πρόγραμμα ή το σύστημα. Ο εν λόγω προσδιορισμός επιτυγχάνεται μόνο μέσω αντίστοιχου συμβόλου σε κωδικό QR ή σε άλλη τυποποιημένη, ανοιχτή τεχνολογία ψηφιακής σήμανσης, προκειμένου να επισημαίνεται ότι ο παραγωγός ανταποκρίνεται στις οικείες υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού. Το εν λόγω σύμβολο είναι σαφές και μη διφορούμενο και δεν παραπλανά τους καταναλωτές ή άλλους τελικούς χρήστες όσον αφορά την ανακυκλωσιμότητα ή τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης της συσκευασίας."*

Οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την εφαρμογή του PPWR (C(2026) 3702 final, 5.6.2026, σημείο 13) ερμηνεύουν ότι ο PPWR δεν επιτρέπει τυπωμένα σύμβολα EPR πάνω στη συσκευασία και επιτρέπει την παροχή αυτής της πληροφορίας μόνο ψηφιακά. Πρόκειται για ερμηνεία της Επιτροπής, η οποία φυσικά δεν δεσμεύει τα δικαστήρια, αλλά δείχνει πώς θα κινηθούν πιθανότατα οι αρχές ελέγχου.

Αυτό μπορεί να έχει άμεση σημασία για τα μέλη μας και για λογότυπα σε διάφορα προϊόντα.

Είναι ξεκάθαρο ότι ο νομοθέτης θέλει να βεβαιωθεί ότι δεν θα προκαλείται σύγχυση στο κοινό: η συμμετοχή μιας εταιρείας σε συλλογικό σύστημα δεν σημαίνει ότι η συσκευασία των προϊόντων της είναι ανακυκλώσιμη.

7. Στοιχεία του κατασκευαστή μέσα σε QR

Το άρθρο 15(6) επιτρέπει στον κατασκευαστή να δώσει πάνω στη συσκευασία ή μέσω κωδικού QR/φορέα δεδομένων τα πιο κάτω στοιχεία:

- την επωνυμία ή καταχωρισμένο εμπορικό σήμα,
- την ταχυδρομική διεύθυνση στην οποία μπορεί να επικοινωνήσει κάποιος με αυτόν και,
- όπου υπάρχει, ηλεκτρονικό μέσο επικοινωνίας

Το άρθρο 15(6) αναφέρει:

> *"6. Οι κατασκευαστές αναγράφουν πάνω στη συσκευασία ή σε κωδικό QR ή σε άλλο φορέα δεδομένων το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους, καθώς και την ταχυδρομική διεύθυνση και, εφόσον υπάρχουν, τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας μαζί τους. Όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, οι απαιτούμενες πληροφορίες παρέχονται ως μέρος των πληροφοριών που παρέχονται μέσω του κωδικού QR ή άλλου είδους τυποποιημένου, ανοιχτού φορέα ψηφιακών δεδομένων όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφοι 1, 2, 4 ή 5 ή σε έγγραφο που συνοδεύει το συσκευασμένο προϊόν. Η ταχυδρομική διεύθυνση αναφέρει ένα μοναδικό σημείο επικοινωνίας με τον κατασκευαστή."*

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 15(5), ο κατασκευαστής πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι η συσκευασία φέρει αριθμό τύπου, παρτίδας ή σειράς που επιτρέπει την ταυτοποίησή της.

8. Διαφορετικοί κανόνες για εισαγωγείς και διανομείς

Το άρθρο 18(3) αναφέρει:

> *"3. Οι **εισαγωγείς** αναγράφουν στη συσκευασία το όνομα και την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους, καθώς και την ταχυδρομική διεύθυνσή τους και, εφόσον υπάρχουν, τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας μαζί τους.Όταν δεν είναι δυνατό να αναγραφούν οι πληροφορίες αυτές στη συσκευασία, αυτές παρέχονται μέσω του τυποποιημένου, ανοιχτού ψηφιακού φορέα δεδομένων όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 ή σε έγγραφο που συνοδεύει το συσκευασμένο προϊόν."*

Η διαφορά από τον κατασκευαστή είναι ότι ο εισαγωγέας πρέπει πρώτα να αναγράφει τα στοιχεία πάνω στη συσκευασία και μόνο όταν αυτό είναι αδύνατο να χρησιμοποιεί ψηφιακό φορέα ή συνοδευτικό έγγραφο.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 18(2), ο εισαγωγέας ελέγχει ότι η συσκευασία φέρει σήμανση σύμφωνα με το άρθρο 12 και ότι ο κατασκευαστής τήρησε το άρθρο 15(5) και (6).

Ρόλο έχουν και οι **διανομείς** (π.χ. χονδρέμποροι, υπεραγορές) αφού σύμφωνα με το άρθρο 19(2), πριν διαθέσουν μια συσκευασία στην αγορά, ελέγχουν ότι ο παραγωγός είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο

παραγωγών του άρθρου 44, ότι η συσκευασία φέρει σήμανση σύμφωνα με το άρθρο 12 και ότι υπάρχουν τα στοιχεία κατασκευαστή και εισαγωγέα των άρθρων 15(5), 15(6) και 18(3). Για την Κύπρο, όπου μεγάλο μέρος των προϊόντων είναι εισαγόμενο, αυτό ενδιαφέρει άμεσα πολλές επιχειρήσεις.

9. Πώς πρέπει να εμφανίζεται και να λειτουργεί το QR

Το άρθρο 12(5) θέτει ουσιαστικές τεχνικές απαιτήσεις: οι ετικέτες των παραγράφων 1, 2 και 4 και ο κωδικός QR/φορέας δεδομένων της παραγράφου 2 (επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες) πρέπει να είναι ορατοί, ευανάγνωστοι και σταθερά τοποθετημένοι, τυπωμένοι ή χαραγμένοι, ώστε να μην σβήνονται εύκολα.

Ίσως μια καλή πρακτική είναι να εφαρμόζονται τα ίδια κριτήρια σε κάθε QR της συσκευασίας.

> *5. Οι ετικέτες που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 και ο κωδικός QR ή ο άλλου είδους τυποποιημένος και ανοιχτός φορέας ψηφιακών δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 2 τοποθετούνται, εκτυπώνονται ή χαράσσονται με τρόπο εμφανή, ευανάγνωστο και σταθερό πάνω στη συσκευασία, ώστε να μην μπορούν να σβηστούν εύκολα. Οι πληροφορίες που περιέχουν είναι επίσης διαθέσιμες στους τελικούς χρήστες πριν από την αγορά του προϊόντος μέσω διαδικτυακών πωλήσεων. Όταν αυτή η τοποθέτηση, εκτύπωση ή χάραξη δεν είναι δυνατή ή δεν δικαιολογείται λόγω της φύσης και του μεγέθους της συσκευασίας, η ετικέτα, ο κωδικός QR ή άλλος τυποποιημένος, ανοικτός φορέας ψηφιακών δεδομένων τοποθετούνται στην ομαδοποιημένη συσκευασία. Όταν ούτε αυτό δεν είναι δυνατό ή δεν δικαιολογείται λόγω της φύσης και του μεγέθους της συσκευασίας ή όταν είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε πληροφορίες για ευπαθείς ομάδες, ιδίως για άτομα με προβλήματα όρασης, οι πληροφορίες παρέχονται μέσω ενιαίου ηλεκτρονικά αναγνώσιμου κωδικού ή άλλου τύπου φορέα δεδομένων.*
>
> *Οι πληροφορίες που περιέχονται στις ετικέτες που αναφέρονται στις παραγράφους 1,2 και 4 και στον κωδικό QR ή σε άλλου είδους τυποποιημένο, ανοικτό φορέα ψηφιακών δεδομένων διατίθενται σε μία ή περισσότερες γλώσσες εύκολα κατανοητές από τους τελικούς χρήστες, όπως καθορίζεται από το κράτος μέλος στην αγορά του οποίου πρόκειται να διατεθεί η συσκευασία.*
> *Όταν οι πληροφορίες παρέχονται με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 4, ισχύουν οι ακόλουθες απαιτήσεις:*
>
> *α) κατάλληλα και συναφή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται μόνο για τον περιορισμένο σκοπό της παροχής πρόσβασης στον χρήστη στις σχετικές πληροφορίες συμμόρφωσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2, και 4 του παρόντος άρθρου, τηρουμένου του άρθρου 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (68)·*
>
> *β) οι πληροφορίες δεν εμφανίζονται μαζί με άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με τις πωλήσεις και την εμπορική προώθηση.*
>
> *Όταν βάσει του ενωσιακού δικαίου απαιτείται οι πληροφορίες σχετικά με το συσκευασμένο προϊόν να παρέχονται μέσω φορέα δεδομένων, χρησιμοποιείται ενιαίος φορέας δεδομένων για την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για το συσκευασμένο προϊόν και για τη συσκευασία, με τα δύο είδη πληροφοριών να είναι ευκόλως διακριτά.*

Δυο σημεία του άρθρου αξίζουν ιδιαίτερης προσοχής:

1. οι πληροφορίες πρέπει να είναι διαθέσιμες και στις διαδικτυακές πωλήσεις, πριν από την αγορά, κάτι που αφορά άμεσα τα ηλεκτρονικά καταστήματα·
2. η γλώσσα ή οι γλώσσες των πληροφοριών καθορίζονται από το κράτος μέλος. Η Κύπρος δεν το έχει ακόμη καθορίσει.

Απ' ό,τι φαίνεται ένα QR που οδηγεί απλώς στην εμπορική αρχική σελίδα της εταιρείας, με διαφημίσεις και προσφορές, δεν ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 12, γιατί οι πληροφορίες συμμόρφωσης δεν πρέπει να εμφανίζονται μαζί με πληροφορίες για πωλήσεις ή μάρκετινγκ (άρθρο 12(5)(β)).

10. Ένα QR αντί για πολλά QR

Φαίνεται ότι ο PPWR προσπαθεί να αποφύγει τις πολλές σημάνσεις αφού όταν άλλη νομοθεσία της ΕΕ απαιτεί ήδη πληροφορίες για το προϊόν μέσω φορέα δεδομένων, ο PPWR απαιτεί τη χρήση ενός φορέα δεδομένων τόσο για τις πληροφορίες του προϊόντος όσο και της συσκευασίας, αρκεί τα δύο σύνολα πληροφοριών να διακρίνονται εύκολα (άρθρο 12(5), τελευταίο εδάφιο).

Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό ενόψει του Ψηφιακού Διαβατηρίου Προϊόντος (DPP - Digital Product Passport) του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781 για τον οικολογικό σχεδιασμό (ESPR - Ecodesign for Sustainable Products Regulation).

Σύμφωνα με το σκεπτικό του PPWR, όπου υπάρχει DPP, αυτό χρησιμοποιείται και για τις πληροφορίες της συσκευασίας.

Από επιχειρηματική άποψη, ίσως η ορθότερη προσέγγιση είναι μία ενιαία ψηφιακή ταυτότητα της συσκευασίας, με διακριτές ενότητες δεδομένων.

11. Παραπλανητικές πληροφορίες

Το άρθρο 12(8) απαγορεύει ετικέτες, σήματα, σύμβολα ή επιγραφές που μπορούν να παραπλανήσουν ή να προκαλέσουν σύγχυση σχετικά με την ανακυκλωσιμότητα, το ανακυκλωμένο περιεχόμενο, τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης ή άλλες ιδιότητες που ρυθμίζει ο PPWR.

> *8. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων που αφορούν άλλες εναρμονισμένες ετικέτες της ΕΕ, οι οικονομικοί φορείς δεν παρέχουν ούτε αναρτούν ετικέτες, σήματα, σύμβολα ή επιγραφές, που ενδέχεται να παραπλανήσουν ή να προκαλέσουν σύγχυση στους καταναλωτές ή άλλους τελικούς χρήστες όσον αφορά τις απαιτήσεις βιωσιμότητας για τις συσκευασίες, άλλα χαρακτηριστικά των συσκευασιών ή τις επιλογές διαχείρισης των απορριμμάτων συσκευασίας για τα οποία θεσπίζεται εναρμονισμένη επισήμανση με τον παρόντα κανονισμό.*
>
> *Η Επιτροπή εκδίδει, κατά περίπτωση, κατευθυντήριες γραμμές για να αποσαφηνίσει πτυχές που ενδέχεται να παραπλανήσουν τους καταναλωτές ή άλλους τελικούς χρήστες ή να τους προκαλέσουν σύγχυση.*

Παράλληλα, το άρθρο 14 επιτρέπει περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς για ιδιότητες που ρυθμίζονται από τον PPWR, μόνο όταν τα χαρακτηριστικά /δυνατότητες της συσκευασίας είναι καλύτερες από τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κανονισμού, και πρέπει να διευκρινίζεται αν ο ισχυρισμός αφορά ολόκληρη τη μονάδα συσκευασίας, μέρος της ή το σύνολο των συσκευασιών του οικονομικού φορέα.

"Άρθρο 14 Περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί
Περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ιε) της οδηγίας 2005/29/ΕΚ σχετικά με τις ιδιότητες συσκευασίας για τις οποίες καθορίζονται νομικές απαιτήσεις στον παρόντα κανονισμό, μπορούν να διατυπώνονται σε σχέση με τις συσκευασίες που τίθενται σε κυκλοφορία στην αγορά, εάν πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:
α) οι ισχυρισμοί διατυπώνονται μόνο σε σχέση με ιδιότητες συσκευασίας που υπερβαίνουν τις ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, σύμφωνα με τα κριτήρια, τις μεθοδολογίες και τους κανόνες υπολογισμού που καθορίζονται σε αυτόν· και
β) οι ισχυρισμοί προσδιορίζουν εάν αφορούν τη μονάδα συσκευασίας, μέρος της μονάδας συσκευασίας ή το σύνολο της συσκευασίας που τίθεται σε κυκλοφορία στην αγορά από τον οικονομικό φορέα.

Η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο καταδεικνύεται στον τεχνικό φάκελο που αφορά τη συσκευασία, όπως καθορίζεται στο παράρτημα VII του παρόντος κανονισμού."

Για περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς εκτός του πεδίου του PPWR (π.χ. ανακυκλωμένο αλουμίνιο), ισχύουν οι γενικοί κανόνες της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 για την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση, όπως εξηγούν τα FAQ της Επιτροπής (ενότητα IX).

12. Μεταβατικές διατάξεις

Το άρθρο 12(12) προβλέπει μεταβατική περίοδο για συσκευασίες των παραγράφων 1, 2 και 4 που έχουν κατασκευαστεί στην ΕΕ ή εισαχθεί πριν από τις σχετικές προθεσμίες: μπορούν να συνεχίσουν να διατίθενται μέχρι τρία χρόνια από την έναρξη ισχύος των αντίστοιχων απαιτήσεων σήμανσης.

Για τις επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες ισχύει ειδικός κανόνας: όσες τέθηκαν στην αγορά πριν από τις 11 Φεβρουαρίου 2025 μπορούν να παραμείνουν σε κυκλοφορία χωρίς να χρειάζεται να προσαρμοστούν, να αποσυρθούν ή να ανακληθούν (άρθρο 15(9)· και FAQ της Επιτροπής, ενότητα XV, ερώτηση 9).

Για νεότερες επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες ισχύουν οι μεταβατικοί κανόνες του άρθρου 12.

13. Μη συμμόρφωση και μέτρα

Το άρθρο 62(1)(γ) χαρακτηρίζει ως formal non-compliance την περίπτωση όπου ο κωδικός QR ή ο φορέας δεδομένων του άρθρου 12 δεν παρέχει πρόσβαση στις απαιτούμενες πληροφορίες.
Το ίδιο άρθρο (σημείο ε) αντιμετωπίζει ως μη συμμόρφωση την απουσία, ανακρίβεια ή ελλιπή παροχή των στοιχείων κατασκευαστή /εισαγωγέα των άρθρων 15(6) και 18(3).

Η διαδικασία έχει δύο στάδια.

Πρώτα, το κράτος μέλος απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να τερματίσει τη μη συμμόρφωση.

Δεύτερο αν η μη συμμόρφωση συνεχίζεται, το κράτος μέλος λαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα κατάλληλα μέτρα για να απαγορεύσει τη διάθεση της συσκευασίας ή να διασφαλίσει την ανάκληση ή απόσυρσή της από την αγορά (άρθρο 62(2)).

Οι χρηματικές κυρώσεις καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν τους σχετικούς κανόνες και να τους κοινοποιήσουν στην Επιτροπή έως τις 12 Φεβρουαρίου 2027 (άρθρο 68).

Η Γερμανία θέσπισε τον νόμο VerpackDG, που ισχύει από τις 12 Αυγούστου 2026 που προβλέπει ποινές για συγκεκριμένες παραβάσεις, με ανώτατα όρια €10.000, €100.000 ή €200.000, ανάλογα με το είδος της παράβασης. Τα πρόστιμα για παραβάσεις του ίδιου του PPWR εφαρμόζονται εκεί από τις 12 Φεβρουαρίου 2027.

14. Στην Κύπρο

Ο PPWR είναι Κανονισμός γι' αυτό εφαρμόζεται άμεσα από τις 12 Αυγούστου 2026 (τέθηκε σε ισχύ στις 11 Φεβρουαρίου 2025), χωρίς να χρειάζεται μεταφορά στο εθνικό δίκαιο.

Χρειάζεται όμως μια νομοθεσία που θα ορίζει την αρμόδια αρχή (αναμένεται το Τμήμα Περιβάλλοντος), θα ρυθμίζει το μητρώο παραγωγών (άρθρο 44), τις διάφορες ποινές (άρθρο 68) και θα καθορίζει τη γλώσσα για τις πληροφορίες της σήμανσης (άρθρο 12(5)).

Σύμφωνα με εγκύκλιο του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ) της 3ης Αυγούστου 2026, το Τμήμα Περιβάλλοντος εκπονεί το νομοσχέδιο για τα πιο πάνω. Με επιστολή του την 31ης Ιουλίου 2026 ενημέρωσε επίσης για την εφαρμογή του άρθρου 5(5) (όρια για τις υπερ- και πολυφθοροαλκυλιωμένες ουσίες - PFAS - στις συσκευασίες που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα) και ανέφερε ότι ερμηνευτικός οδηγός αναμένεται σε μεταγενέστερο στάδιο.

Εισήγηση για εταιρείες

Ο Κανονισμός είναι μεγάλος σε έκταση και πολύπλοκος και για αυτό το λόγο η ΕΕ έχει εκδώσει οδηγό με συχνές ερωτήσεις - FAQ και ένα βοηθητικό κείμενο εφαρμογής.

Για αυτό είναι σημαντικό οι εταιρείες να ζητήσουν την βοήθεια του νομικού τους συμβούλου, για τις υποχρεώσεις τους και να κάνουν την απαραίτητη προετοιμασία από τώρα.

Μερικές εισηγήσεις που αξίζει να εξεταστούν από τώρα σε συνεννόηση με το νομικό σας σύμβουλο είναι:

1. Να δημιουργήσουν πλήρες μητρώο συσκευασιών με μοναδικό κωδικό για κάθε κωδικό προϊόντος (SKU - stock keeping unit) και μορφή συσκευασίας, και να καταγράψουν αν πρόκειται για συσκευασία πώλησης, ομαδοποιημένη, μεταφοράς, ηλεκτρονικού εμπορίου ή επαναχρησιμοποιήσιμη. Το μητρώο μπορεί να συνδεθεί με τον αριθμό τύπου/παρτίδας του άρθρου 15(5).
2. Να εντοπίσουν ποιες επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες χρειάζονται ατομική ιχνηλάτηση και να σχεδιάσουν ήδη σύστημα για τους κύκλους χρήσης, τις επιστροφές και τα σημεία συλλογής.
3. Να προβλέψουν χώρο στη συσκευασία για την εναρμονισμένη ετικέτα και για QR ή άλλο φορέα δεδομένων.
4. Να δημιουργήσουν κεντρική βάση δεδομένων που θα μπορεί να τροφοδοτεί ένα QR με διαφορετικές πληροφορίες ανά χώρα, γλώσσα, κωδικό προϊόντος και στοιχείο συσκευασίας.
5. Να διαχωρίσουν αυστηρά τα δεδομένα συμμόρφωσης από το διαφημιστικό περιεχόμενο.
6. Να ορίσουν τι στοιχεία θα ζητούν από τους προμηθευτές τους για τη σύνθεση υλικών, το ανακυκλωμένο περιεχόμενο, τις ουσίες που προκαλούν ανησυχία και τα χαρακτηριστικά επαναχρησιμοποίησης (άρθρο 16).
7. Να επανεξετάσουν τα σύμβολα EPR και ανακύκλωσης (όπως πχ Green Dot κλπ) πάνω στις συσκευασίες τους, επειδή το άρθρο 12(9) αλλάζει ουσιαστικά τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να εμφανίζεται η συμμετοχή σε EPR.
8. Να εξετάσουν από τώρα μία ενιαία ψηφιακή αρχιτεκτονική για PPWR και DPP, αντί να προσθέτουν διαφορετικό QR για κάθε νέα νομική απαίτηση.
9. Αν είναι εισαγωγείς ή διανομείς, να ελέγχουν από τώρα ότι οι προμηθευτές τους προετοιμάζονται για τη σήμανση του άρθρου 12 και για τα στοιχεία των άρθρων 15(6) και 18(3).

Η σημαντικότερη πρακτική συνέπεια για τις επιχειρήσεις είναι ότι το QR πρέπει πλέον να αντιμετωπίζεται ως ρυθμιζόμενος ψηφιακός φορέας συμμόρφωσης και ιχνηλασιμότητας, όχι απλώς ως σύνδεσμος προς μια ιστοσελίδα.

Για μια μεγάλη επιχείρηση, αξίζει να εξεταστεί η υιοθέτηση ενός σταθερού, τυποποιημένου κωδικού QR, (όπως πχ το GS1 Digital Link), ανά κωδικό προϊόντος ή ανά έκδοση συσκευασίας.